

SPOROČILO ZA JAVNOST

Ljubljana, 20. julij 2011

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE NASPROTUJE PONOVNEMU POSKUSU RAZVREDNOTENJA REKE SOČE

Ministrstvo za gospodarstvo RS je pripravilo predlog Energetskega zakona (EZ-1) in ga konec junija posredovalo v javno obravnavo. Predlog zakona prinaša rešitev, s katero bi se razvrednotilo reko Sočo in njene pritoke (po najbolj črnem scenariju v serijo betonskih pregrad), zato Planinska zveza Slovenije odločno nasprotuje 565. členu omenjenega predloga zakona.

Eno od osrednjih vprašanj, ki ga odpira Predlog EZ-1, je vloga vode pri proizvodnji električne energije. Gledano na splošno je voda obnovljivi vir energije, ki ne proizvaja škodljivih emisij, po drugi strani pa ima raba vode za proizvodnjo električne energije negativne posledice za pokrajino in naravno ravnovesje vodotokov. Predlog EZ-1 ponovno odpira stare, že leta 1971 (HE Trnovo) in 1979 (HE Kobarid), z večinskimi družbenimi soglasjem zavrnjene poskuse gradnje energetskih objektov ali naprav na odseku od izvira Soče do vtoka Idrijce pri Mostu na Soči. Še več: predlog EZ-1 vsebuje določbe, s katerimi bi ukinili naravne vrednote državnega pomena na zavarovanem območju za reko Sočo s pritoki.

Nacionalni interes glede Soče je njena naravna evropska enkratnost in neponovljivost. Poleg vodne in biološke vrednosti ima pokrajina, ki ji je Soča dala ime, izjemno doživljajsko in gorniško vrednost. Tudi zaradi Soče je nastal Triglavski narodni park, zato Soča ni nacionalna srebrnina, primerna za ceneno razvrednotenje, ampak nacionalna zlatnina in neprecenljiv dragulj, ki si ga ne morejo lastiti le koristiljubni energetski interesi. Ob podnebnih spremembah in intenzivnejših naravnih procesih je vsakršno poseganje v pokrajinske sestavine izjemno občutljive gorske pokrajine podvrženo tudi večjim tveganjem in ogroženosti prebivalstva zaradi naravnih in drugih nesreč. Zagotavljanje varčne in preudarne rabe zahteva kakovosten, usklajen in integralen razvoj celotnega prostora.

Borut Peršolja, podpredsednik Planinske zveze Slovenije, poudarja, da je *»Slovenija podpisnica Alpske konvencije, v protokolu Energija pa je med drugim določeno, da se pogodbenice zavezujejo, da v okviru svojih finančnih možnosti spodbujajo in prednostno uporabljajo obnovljive vire energije po pogojih, sprejemljivih za okolje in krajino (1. odstavek 6. člena protokola Energija). Zato nas toliko bolj preseneča, da predlog EZ-1 ni resorsko usklajen (nasprotujeta mu na primer Ministrstvo za okolje in prostor ter Zavod RS za varstvo narave), prav tako predlog po nam znanih podatkih ne vsebuje študije ogroženosti, posledic in vplivov na okolje. Takšen, skrajno neodgovoren odnos do umeščanja energetskih objektov v občutljiv prostor, meče slabo luč na cel zakon.«*

V Planinski zvezi Slovenije, ki je del civilne družbe v Sloveniji, smo navajeni, da na dogajanje gledamo z vrhov, z jasno perspektive preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Zato v Planinski zvezi Slovenije pozivamo Ministrstvo za gospodarstvo, da 565. člen zakona v celoti umakne iz predloga Energetskega zakona.

Dodatne informacije:

Janez Bizjak, načelnik Komisije za varstvo gorske narave PZS, T: +386 41 850 916, E: bizjak.bled@siol.net,
Borut Peršolja, podpredsednik PZS, T: +386 41 680 217, E: borut.persolja@pzs.si.

Dovoljuje se objava pripetih fotografij s podpisom avtorjev, navedenih v imenih fotografij.